

Vad ska jag göra efter arbete utomlands?

Det finns en EU-förordning som reglerar hur de sociala trygghetssystemen och arbetslöshetsförsäkringen ska samordnas när du arbetar inom EU, EES eller i Schweiz. Förordningen ger dig skydd när du bor och arbetar i olika medlemsländer.

För att ha rätt till svensk a-kassa måste du uppfylla villkoren enligt den svenska lagstiftningen. Det är dock olika regler som gäller beroende på hur din situation har sett ut.

Ansök om medlemskap i a-kassan så snart arbetet upphör

Om du har varit försäkrad i det land där du har arbetat kan det motsvara medlemstid i en svensk a-kassa. Då kan du ha möjlighet att tillgodoräkna dig arbetet och försäkringstiden när du är tillbaka i Sverige.

Det här gäller för att bli medlem efter arbete utomlands:

- Om du har bott och arbetat utomlands behöver du arbeta i Sverige för att kunna bli medlem i a-kassan.
- Om du har bott i Sverige och arbetat i ett annat EU- eller EES-land eller i Schweiz är du en så kallad gränsarbetare. Då behöver du inte arbeta i Sverige för att kunna bli medlem i a-kassan.

Anmäl dig på Arbetsförmedlingen och ansök om medlemskap i a-kassan så fort din anställning upphör så utreder vi vad som gäller för dig.

Bosättningsbedömning

När du kontaktar oss för att åter bli medlem eller enbart för att ansöka om arbetslöshetsersättning efter avslutat arbete i ett annat EU- eller EES-land eller i Schweiz ska vi utreda och fastställa på vilken grund du återgår till svensk arbetslöshetsförsäkring. Vi kommer att göra en bosättningsbe-

dömning för att avgöra om du återvänder till arbetslöshetsförsäkringen som Inflyttad, äkta- eller oäkta gränsarbetare. Om du har arbetat i ett nordiskt land finns även möjligheten att pröva din rätt till medlemskap enligt Nordiska konventionen. När vi kan konstatera att du på nytt omfattas av svensk arbetslöshetsförsäkring kan vi pröva din rätt till ersättning.

Bedömningsgrunder vid bosättningsbedömning:

- Arbetets art och karaktär, säsongsarbete, post-doktorandtjänst eller projektanställning.
- Anställningsformen, fast, tidsbegränsad eller behovsanställning.
- Familjesituation och familjeband i Sverige respektive arbetslandet.
- Skälen för att flytta utomlands respektive att flytta tillbaka.
- Bostadsförhållanden i arbetslandet och i Sverige.
- Personliga avsikter så som de framkommer i ditt ärende.
- Övriga förhållanden som visar på fast anknytning till Sverige respektive arbetslandet.

Gränsarbetare

Om du arbetar i ett annat medlemsland men bor i Sverige och åker hem till Sverige varje dag eller minst en gång i veckan, är du en så kallad gränsarbetare. Du ska vara försäkrad i det land där du arbetar och ansöka om ersättning där om du blir delvis eller periodvis arbetslös.

Skulle du bli helt arbetslös ska du istället söka ersättning i Sverige. Då är det viktigt att du anmäler dig på Arbetsförmedlingen och ansöker om medlemskap i en a-kassa direkt när ditt arbete upphör, för att få ett sammanhängande medlemskap.

Som helt arbetslös gränsarbetare kan du söka medlemskap i en svensk a-kassa utan att först behöva arbeta här hemma. Det är ditt arbete utomlands som avgör vilken a-kassa du ska tillhöra. Kontrollera a-kassans verksamhetsområde innan du ansöker om medlemskap, så att du söker medlemskap i en a-kassa där du kan vara med.

Oäkta gränsarbetare eller sällanhemvändare

Om du bor i Sverige och arbetar i ett annat medlemsland, men återvänder till Sverige mer sällan än en gång per vecka, kan du räknas som så kallad oäkta gränsarbetare eller sällanhemvändare.

Som oäkta gränsarbetare ska du vara försäkrad i det land där du arbetar och ansöka om ersättning där om du blir delvis eller periodvis arbetslös. Men du kan, i motsats till den äkta gränsarbetaren, välja att stanna kvar i arbetslandet och söka jobb och arbetslöshetsersättning där även vid hel arbetslöshet.

Om du blir helt arbetslös och vill söka ersättning i Sverige, är det viktigt att du anmäler dig på Arbetsförmedlingen direkt när ditt arbete upphör. Du behöver också ansöka om medlemskap i en a-kassa för att få ett sammanhängande medlemskap.

Som helt arbetslös oäkta gränsarbetare eller sällanhemvändare kan du söka medlemskap i en svensk a-kassa utan att först behöva arbeta här hemma. Det är ditt arbete utomlands som avgör vilken a-kassa du ska tillhöra. Kontrollera a-kassans verksamhetsområde innan du ansöker om medlemskap, så att du söker medlemskap i en a-kassa där du kan vara med.

I samband med din ansökan om medlemskap avgör vi om du är en oäkta gränsarbetare eller sällanhemvändare genom att utreda vilket land som är din bosättningsstat.

Den nordiska konventionen

Du som har arbetat i ett annat nordiskt land kan omfattas av den nordiska konventionen. Den innebär att arbets- och försäkringsperioder i övriga Norden kan ge dig rätt till medlemskap i en svensk a-kassa om du kommer tillbaka till Sverige inom 5 år utan att du behöver arbeta i Sverige när du kommer tillbaka. För att det ska gälla måste du ha varit medlem i en a-kassa i Sverige innan du började arbeta i ett annat nordiskt land.

Vill du återigen bli medlem i en svensk a-kassa måste du ansöka om medlemskap inom åtta veckor från det att du lämnade det andra nordiska landets försäkring. Om du är arbetslös när du återkommer till Sverige måste du också anmäla dig på Arbetsförmedlingen och ansöka om ersättning från a-kassa